

چهل حدیث روزه

<"xml encoding="UTF-8?">

1- پایه های اسلام

قال الباقر علیه السلام:

«بنی الاسلام على خمسة اشياء، على الصلوة و الزكاة و الحج و الصوم و الولاية.»

امام باقر علیه السلام فرمود:

اسلام بر پنج چیز استوار است، بر نماز و زکات حج و روزه و ولایت (رهبری اسلامی).

فروع کافی، ج 4 ص 62، ح 1

2- فلسفه روزه

قال الصادق علیه السلام:

«انما فرض الله الصيام لیستوی به الغنی و الفقیر.»

امام صادق علیه السلام فرمود:

خداوند روزه را واجب کرده تا بدین وسیله دارا و ندار (غنی و فقیر) مساوی گردند.

من لا یحضره الفقیه، ج 2 ص 43، ح 1

3- روزه آزمون اخلاص

قال امیرالمومنین علیه السلام:

«فرض الله ... الصيام ابتلاء لاخلاص الخلق»

امام علی علیه السلام فرمود:

خداوند روزه را واجب کرد تا به وسیله آن اخلاص خلق را بیازماید.

نهج البلاغه، حکمت 252

4- روزه یاد آور قیامت

قال الرضا عليه السلام:

«انما امروا بالصوم لكي يعرفوا الم الجوع و العطش فيستدلوا على فقر الآخر.»

امام رضا علیه السلام فرمود:

مردم به انجام روزه امر شده‌اند تا درد گرسنگی و تشنگی را بفهمند و به واسطه آن فقر و بیچارگی آخرت را ببینند.

وسائل الشیعه، ج 4 ص 4 ح 5 علل الشرایع، ص 10

5- روزه زکات بدن

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

«لكل شيء زكاة و زكاة الابدان الصيام.»

رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود:

برای هر چیزی زکاتی است و زکات بدن‌ها روزه است.

الكافی، ج 4، ص 62، ح 3

6- روزه سپر آتش

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

«الصوم جنة من النار.»

رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود:

روزه سپر آتش (جهنم) است. «یعنی بواسطه روزه گرفتن انسان از آتش جهنم در امان خواهد بود.»

الكافی، ج 4 ص 162

7- اهمیت روزه

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

«الصوم في الحر جهاد.»

رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود:

روزه گرفتن در گرما، جهاد است.

بحار الانوار، ج 96، ص 257

8- روزه نفس

قال اميرالمومنين عليه السلام:

«صوم النفس عن لذات الدنيا انفع الصيام.»

اميرالمومنان علی علیه السلام فرمود:

روزه نفس از لذت‌های دنیوی سودمندترین روزه‌هاست.

غرر الحکم، ج 1 ص 416 ح 64

9- روزه واقعی

قال اميرالمومنين عليه السلام:

«الصيام اجتناب المحارم كما يمتنع الرجل من الطعام و الشراب.»

امام علی علیه السلام فرمود:

روزه پرهیز از حرام‌ها است همچنانکه شخص از خوردنی و نوشیدنی پرهیز میکند.

بحار ج 93 ص 249

10- برترین روزه

قال اميرالمومنين عليه السلام:

«صوم القلب خير من صيام اللسان و صوم اللسان خير من صيام البطن.»

امام علی علیه السلام فرمود:
روزه قلب بهتر از روزه زبان است و روزه زبان بهتر از روزه شکم است.
غرر الحکم، ج 1، ص 417، ح 80

11- روزه چشم و گوش

قال الصادق علیه السلام:
«إذا صمت فليصم سمعك و بصرک و شعرك و جلدك.»
امام صادق علیه السلام فرمود:
آنگاه که روزه می‌گیری باید چشم و گوش و مو و پوست تو هم روزه دار باشند. «یعنی از گناهان پرهیز کند.»
الکافی ج 4 ص 87، ح 1

12- روزه اعضا و جوارح

عن فاطمة الزهرا سلام الله علیها:
«ما یصنع الصائم بصیامه اذا لم یصن لسانه و سمعه و بصره و جوارحه.»
حضرت زهرا علیها السلام فرمود:
روزه‌داری که زبان و گوش و چشم و جوارح خود را حفظ نکرده روزه‌اش به چه کارش خواهد آمد.
بحار، ج 93 ص 295

13- روزه ناقص

قال الباقر علیه السلام:
«لا صیام لمن عصی الامام و لا صیام لعبد ابق حتی یرجع و لا صیام لامرأة ناشزة حتی تتوب و لا صیام لولد عاق حتی یر.»
امام باقر علیه السلام فرمود:
روزه این افراد کامل نیست:
1 - کسی که امام (رهبر) را نافرمانی کند.

- 2 - بنده فراری تا زمانی که برگردد.
- 3 - زنی که اطاعت شوهر نکرده تا اینکه توبه کند.
- 4 - فرزندی که نافرمان شده تا اینکه فرمانبردار شود.
- بحار الانوار ج 93، ص 295.

14- روزه بی ارزش

قال امیرالمومنین علیه السلام:

«کم من صائم لیس له من صیامه الا الجوع و الظما و کم من قائم لیس له من قیامه الا السهر و العناء.»

امام علی علیه السلام فرمود:

چه بسا روزه داری که از روزه‌اش جز گرسنگی و تشنگی بهره‌ای ندارد و چه بسا شب زنده داری که از نمازش جز بیخوابی و سختی سودی نمی‌برد.

نهج البلاغه، حکمت 145

15- روزه و صبر

قال الصادق علیه السلام فی قول الله عزوجل:

«واستعينوا بالصبر و الصلوة»

قال: الصبر الصوم.»

امام صادق علیه السلام فرمود: خداوند عزو جل که فرموده است: از صبر و نماز کمک بگیرید، صبر، روزه است.

وسائل الشیعه، ج 7 ص 298، ح 3

16- روزه و صدقه

قال الصادق علیه السلام:

«صدقه درهم افضل من صیام یوم.»

امام صادق علیه السلام فرمود

یک درهم صدقه دادن از یک روز روزه مستحبی برتر و والاتر است.

17- پاداش روزه

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: قال الله تعالى

«الصوم لى و انا اجزى به»

رسول خدا فرمود خدای تعالی فرموده است:

روزه برای من است و من پاداش آن را می‌دهم.

وسائل الشیعه ج 7 ص 294، ح 15 و 16 ; 27 و 30

18- جرعه نوشان بهشت

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

«من منعه الصوم من طعام يشتهييه كان حقا على الله ان يطعمه من طعام الجنة و يسقيه من شرابها.»

رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود:

کسی که روزه او را از غذاهای مورد علاقه‌اش باز دارد برخداست که به او از غذاهای بهشتی بخوراند و از شرابه‌ای بهشتی به او بنوشاند.

بحار الانوار ج 93 ص 331

19- خوشا بحال روزه داران

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

«طوبى لمن ظما او جاع لله اولئك الذين يشبعون يوم القيامة»

رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود:

خوشا بحال کسانی که برای خدا گرسنه و تشنه شده اند اینان در روز قیامت سیر می‌شوند.

وسائل الشیعه، ج 7 ص 299، ح 2.

20- مژده به روزه داران

قال الصادق عليه السلام:

«من صام لله عزوجل يوما في شدة الحر فاصابه ظما و كل الله به الف ملك يمسون وجهه و يبشرونه حتى اذا افطر.»

امام صادق عليه السلام فرمود:

هر کس که در روز بسیار گرم برای خدا روزه بگیرد و تشنه شود خداوند هزار فرشته را می‌گمارد تا دست به چهره او بکشند و او را بشارت دهند تا هنگامی که افطار کند.
الكافي، ج 4 ص 64 ح 8; بحار الانوار ج 93 ص 247

21- شادی روزه دار

قال الصادق عليه السلام:

«للصائم فرحتان فرحة عند افطاره و فرحة عند لقاء ربه»

امام صادق عليه السلام فرمود:

برای روزه دار دو سرور و خوشحالی است:

1 - هنگام افطار

2 - هنگام لقاء پروردگار (وقت مردن و در قیامت)

وسائل الشیعه، ج 7 ص 290 و 294 ح 6 و 26.

22- بهشت و باب روزه‌داران

قال رسول الله صلى الله عليه و آله:

«ان للجنة بابا يدعى الريان لا يدخل منه الا الصائمون.»

رسول خدا صلى الله عليه و آله فرمود:

برای بهشت دری است بنام (ریان) که از آن فقط روزه داران وارد می‌شوند.

وسائل الشیعه، ج 7 ص 295، ح 31، معانی الاخبار ص 116

23- دعای روزه داران

قال الكاظم (عليه السلام):

«دعوة الصائم تستجاب عند افطاره»

امام کاظم (علیه السلام) فرمود:

دعای شخص روزه‌دار هنگام افطار مستجاب می‌شود.

بحار الانوار ج 92 ص 255 ح 33.

24- بهار مومنان

قال رسول الله (صلى الله عليه وآله):

«الشتاء ربيع المومن يطول فيه ليله فيستعين به على قيامه و يقصر فيه نهاره فيستعين به على صيامه.»

رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمود:

زمستان بهار مومن است از شبهای طولانی‌اش برای شب زنده‌داری و از روزهای کوتاهش برای روزه داری بهره می‌گیرد.

وسائل الشیعه، ج 7 ص 302، ح 3.

25- روزه مستحبی

قال الصادق (عليه السلام):

«من جاء بالحسنة فله عشر امثالها من ذلك صيام ثلاثة ايام من كل شهر.»

امام صادق علیه السلام فرمود:

هر کس کار نیکی انجام دهد ده برابر آن پاداش دارد و از جمله آنها سه روز روزه در هر ماه است.

وسائل الشیعه، ج 7، ص 313، ح 33

26- روزه ماه رجب

قال الكاظم (عليه السلام):

«رجب نهر في الجنة اشد بياضا من اللبن و احلى من العسل فمن صام يوما من رجب سقاه الله من ذلك النهر.»

امام كاظم (عليه السلام) فرمود:

رجب نام نهری است در بهشت از شیر سفیدتر و از عسل شیرین تر هرکس يك روز از ماه رجب را روزه بگیرد خداوند از آن نهر به او می نوشاند.

من لا يحضره الفقيه ج 2 ص 56 ح 2، وسائل الشيعه ج 7 ص 350 ح 3

27- روزه ماه شعبان

قال الصادق عليه السلام:

«من صام ثلاثة ايام من اخر شعبان و وصلها بشهر رمضان كتب الله له صوم شهرين متتابعين.»

امام صادق (عليه السلام) فرمود:

هر کس سه روز آخر ماه شعبان را روزه بگیرد و به روزه ماه رمضان وصل کند خداوند ثواب روزه دو ماه پی در پی را برایش محسوب می کند.

وسائل الشيعه ج 7 ص 375، ح 22

28- افطاری دادن

قال الصادق (عليه السلام):

«من فطر صائما فله مثل اجره»

امام صادق (عليه السلام) فرمود:

هر کس روزه داری را افطار دهد، برای او هم مثل اجر روزه دار است.

الكافي، ج 4 ص 68، ح 1

29- افطاری دادن

قال الكاظم (عليه السلام):

«فطرك اخاك الصائم خير من صيامك.»

امام کاظم (علیه السلام) فرمود:

افطاری دادن به برادر روزه دارت از گرفتن روزه (مستحبی) بهتر است.

الکافی، ج 4 ص 68، ح 2

30- روزه خواری

قال الصادق (عليه السلام):

«من افطر يوما من شهر رمضان خرج روح الايمان منه»

امام صادق (علیه السلام) فرمود:

هر کس يك روز ماه رمضان را (بدون عذر)، بخورد - روح ایمان از او جدا می شود

وسائل الشیعه، ج 7 ص 181، ح 4 و 5، من لا یحضره الفقیه ج 2 ص 73، ح 9

31- رمضان ماه خدا

قال اميرالمومنين:

«شهر رمضان شهر الله و شعبان شهر رسول الله و رجب شهرى»

امام علی (علیه السلام) فرمود:

رمضان ماه خدا و شعبان ماه رسول خدا و رجب ماه من است.

وسائل الشیعه، ج 7 ص 266، ح 23.

32- رمضان ماه رحمت

قال رسول الله (صلى الله عليه و آله):

«... و هو شهر اوله رحمة و اوسطه مغفرة و اخره عتق من النار.»

رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمود:
رمضان ماهی است که ابتدایش رحمت است و میانه‌اش مغفرت و پایانش آزادی از آتش جهنم.
بحار الانوار، ج 93، ص 342

33- فضیلت ماه رمضان

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله):
«ان ابواب السماء تفتح فی اول ليلة من شهر رمضان و لا تغلق الى اخر ليلة منه»
رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمود:
درهای آسمان در اولین شب ماه رمضان گشوده می‌شود و تا آخرین شب آن بسته نخواهد شد.
بحار الانوار، ج 93، ص 344

34- اهمیت ماه رمضان

قال رسول الله (صلی الله علیه و آله):
«لو يعلم العبد ما فی رمضان لود ان يكون رمضان السنة»
رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمود:
اگر بنده «خدا» می‌دانست که در ماه رمضان چیست (چه برکتی وجود دارد) دوست می‌داشت که تمام سال،
رمضان باشد.
بحار الانوار، ج 93، ص 346

35- قرآن و ماه رمضان

قال الرضا (علیه السلام):
«من قرا فی شهر رمضان اية من كتاب الله کان کمن ختم القرآن فی غیره من الشهور»
امام رضا (علیه السلام) فرمود:
هر کس ماه رمضان يك آیه از کتاب خدا را قرائت کند مثل اینست که در ماه‌های دیگر تمام قرآن را بخواند.

36- شب سرنوشت ساز

قال الصادق (عليه السلام):

«راس السنة ليلة القدر يكتب فيها ما يكون من السنة الى السنة.»

امام صادق (عليه السلام) فرمود:

آغاز سال (حساب اعمال) شب قدر است. در آن شب برنامه سال آینده نوشته می شود.

وسائل الشیعه، ج 7 ص 258 ح 8

37- برتری شب قدر

قیل لابی عبد الله (عليه السلام):

«كيف تكون ليلة القدر خيرا من الف شهر؟ قال: العمل الصالح فيها خير من العمل في الف شهر ليس فيها ليلة القدر.»

از امام صادق (عليه السلام) سوال شد:

چگونه شب قدر از هزار ماه بهتر است؟

حضرت فرمود: کار نیک در آن شب از کار در هزار ماه که در آنها شب قدر نباشد بهتر است.

وسائل الشیعه، ج 7 ص 256، ح 2

38- تقدیر اعمال

قال الصادق (عليه السلام):

«التقدير في ليلة تسعة عشر و الابرار في ليلة احدى و عشرين و الامضاء في ليلة ثلاث و عشرين.»

امام صادق (عليه السلام) فرمود:

برآورد اعمال در شب نوزدهم انجام می گیرد و تصویب آن در شب بیست و یکم و تنفیذ آن در شب بیست و سوم.

وسائل الشیعه، ج 7 ص 259

39-احياء شب قدر

عن فضيل بن يسار قال:

«كان ابو جعفر (عليه السلام) اذا كان ليلة احدى و عشرين و ليلة ثلاث و عشرين اخذ في الدعا حتى يزول الليل فاذا زال الليل صلى.»

فضيل بن يسار گوید:

امام باقر (عليه السلام) در شب بیست و یکم و بیست و سوم ماه رمضان مشغول دعا می شد تا شب بسر آید و آنگاه که شب به پایان می رسید نماز صبح را می خواند.

وسائل الشیعه، ج 7، ص 260، ح 4

40-زکات فطره

قال الصادق (عليه السلام):

«ان من تمام الصوم اعطاء الزكاة يعنى الفطرة كما ان الصلوة على النبی (صلى الله عليه و آله) من تمام الصلوة.»
امام صادق (عليه السلام) فرمود:

تکمیل روزه به پرداخت زکاة یعنی فطره است، همچنان که صلوات بر پیامبر (صلى الله عليه و آله) کمال نماز است.

وسائل الشیعه، ج 6 ص 221، ح 5